

LLUCMAJOR

SETEMBRE 1.984

de pinte en ample

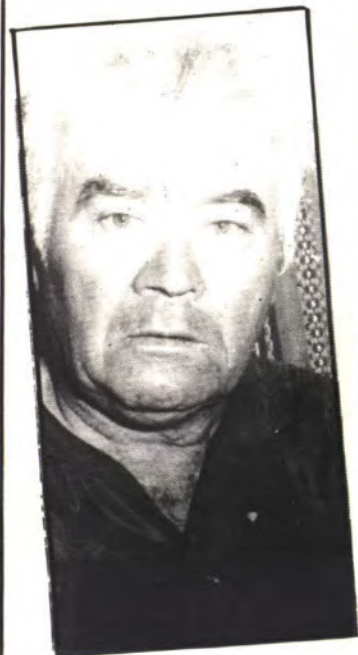
Número 37 - Preu: 70 Ptes.

**MENTRE ES REPARA LA XARXA
D'AIGÜES DE LLUCMAJOR,
ES CONSTATA LA INSUFICIENCIA
DE LA DEPURADORA DE S'ARENAL**

**SE CONFIRMA LA
CONSTRUCCIO DE
L'AQUARTERAMENT
MILITAR DES'AGUILA**

**L'AMO
EN JULIA
«PAIES»,
UN
CURANDE-
RO PER
COMBA-
TRE TOTS
ELS MALS**

TALLERES MARINA

De la A a los "Z"
TALBOT HORIZON

3.000 TALBOT HORIZON, formarán la flota de
vehículos radio-patrulla de la Policía en els propers
4 anys

En competència   RENAULT 11 TURBO
amb: SEAT RONDA - Motor Porsche

FOD ESCORT - 1600
CITROEN BX-16

Després d'unes proves dures, el Talbot Horizon GT ha estat seleccionat pel Ministeri de l'Interior per les seves excel.lents prestacions i fiabilitat demostrades al servei dels diferents cosos de la Seguretat de l'Estat i dels tres Exèrcits.

Joan Ramon Clar
Mestre de taller
Carrer Marina, 104
Tel. 66 05 21
LLUCMAJOR

SABEU QUE US OFEREIX
"VIATGES XALOKI"?

- *Bitllets d'avió i vaixell
- *Reserves d'hotels
- *Lloguer de cotxes
- *Viatges de negocis i vacances

TOTS AQUESTS SERVEIS ELS TROBAREU A
"VIATGES XALOKI", SENSE CAP TIPUS DE
SUPLEMENT SOBRE EL PREU OFICIAL

C/. Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 26 74 50 - 54 - 58

S'ARENAL

HAMBURGUESES
"PERROS"
"PINCHOS"
"PEPITOS"

NOVA DECORACIO
TERRASSA

Provin la
nostra
CUINA RAPIDA
ÉS. TROPI !...

OBERT TOTS ELS DIES

SERVEI DE BEGUDES I MENJARS
DE QUALITAT A PREUS RAONABLES

Avinguda Carles V (Tel. 66 11 17) LLUCMAJOR

Llucmajor
de pinte en ample

Revista mensual
Depòsit Legal PM 350-1981
Any III

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Llucmajor

INFORMACIO I
PUBLICITAT:
Carrer Esperança, 2
(Llucmajor)

DIRIGEIXEN:
Catalina Font i
Maties Garcies.

COL.LABOREN:

Joana Artigues
Francisca Barceló
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Jordi Bayona
Francisca C. Cabot
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Bartomeu Font
Antoni Garau
Miquel A. Giménez
Coloma Julià
Miquel Mascaró
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Sebastià Rubí
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Joan Socías
Arnau Tomàs
Pere F. Torrents
Francesc Verdera

SECCIO ESPORTIVA:

Coordinador:
Joan Quintana

Col.laboren

Jaume Clar
Joan Clar Coll
Joan B. Garau
Jaume Manresa
Bernat Vadell

FOTOGRAFIES

M. Clar
Fermín
C. Julià
Mut Fotos

IMPRIMEIX:

Edicions Manacor S.A.
Ronda del Puerto, 60

EL PENSAMENT DE LA
REVISTA S'EXPRESSA
NOMES A TRAVES DE
L'EDITORIAL

Crisi a la Comissió de Cultura

La dimissió de la regidora Joana Maria Nadal acaba d'obrir una nova crisi en el si de la comissió municipal de cultura. Per desgràcia, una crisi d'aquestes ja no suposa cap novetat; primer va dimitir el regidor-delegat Guillem Aulet, suara ha estat la seva substituta, i, entre un i altra, Miquel Manresa hagué de deixar pas a Joan Puigserver com a tinent-batlé president de la comissió. En tot aquest trasbals de persones i càrrecs, la veritat és que sempre hi ha hagut raons que han justificat les dimissions. Això no obstant, a la pràctica els resultats de tants de canvis no han estat positius.

Però més que aquests canvis de persones allò que ha esdevengut terriblement negatiu per a una òptima acció cultural de l'Ajuntament ha estat el trasllat de les tensions partidistes, o més que res dels afanys personalistes cap a l'interior de la Comissió de cultura. Així hem vist com la CP i UM discrepaven i s'obstaculitzaven mútuament; mentrestant les divergències internes dels albertinistes feien fracassar més d'un projecte i avortaven més d'una idea. A aquest panorama hem d'afegir el "passotisme" cultural d'un PSOE que no presenta opcions alternatives a la política cultural de la dreta, moltes vegades sumida en la paràlisi.

Tots aquests fets han determinat que la comissió de cultura estigui mancada d'un programa d'actuació coherent amb uns principis i objectius clars i ben marcats. Perquè no pot ser que, a aquestes altures del mandat municipal, l'acció cultural del Consistori vagi de banda a banda i gairebé totalment deslligada de les entitats culturals i socials del poble, i a voltes fins i tot amb una evident contradicció entre les resolucions aprovades i les realitzacions pràctiques. Posarem uns quants exemples d'aquestes contradiccions, sense ànims de ser exhaustius:

1) Com és sabut, la torre de defensa de S'Estrella necessita una urgent restauració. Per a tal fi, a més de les ajudes sol·licitades al Consell Insular, hi ha aprovat un pressupost municipal... però les obres no comencen. ¿Esperen que les ventades i les pluges de l'hivern que s'acosta en facin innecessària per sempre qualsevol restauració.

2) Fa temps que el Consistori en ple va aprovar un pla de normalització lingüística. Aquest pla en certs aspectes es va complir, però en altres, com és la retolació de carrers en català, s'ha descuidat: que nosaltres sapiguem la "Calle Mayor" no és encara el "Carrer Major" ni el "Paseo Jaime III" és el "Passeig Jaume III", per posar només dos exemples. Per més desídia, ni tan sols han posat les plaques amb retolacions històriques, devora el nom oficial de certs carrers (Carrer de Sant Pere-Carrer dels Gats, etc.). I això que els regidors ho tenen oficialment ben aprovat.

3) Recentment, el Consistori ha manifestat molt poc interès per l'ensenyança del nostre idioma als adults, tal com s'explica a les pàgines interiors d'aquesta mateixa revista. Certament, han desapropiat una bona ocasió de complementar la tasca de normalització lingüística, si és que realment la desitgen.

Els exemples que podríem continuar posant en evidència serien abundantíssims, però creim que ja basten per demostrar que els regidors s'haurien de plantejar amb un poc més de claredat l'activitat cultural que els pertoca fer. No volem amagar que s'han fet realitzacions positives, que hi ha hagut gent que hi ha posat dedicació i esforç... però moltes vegades tot aquest comportament s'ha diluït en un conjunt de caires negatius.

Per aquests motius pensam que la millor sortida per a la comissió de cultura —sobretot ara que toma registrar una crisi important— passa per una negociació amb les entitats radicades a Llucmajor d'un programa que contengui els objectius i les línies bàsiques d'actuació en matèria cultural. Al cap i a la fi, el pacte entre les entitats culturals i les esferes oficials és indispensable per a tirar envant el carro de la cultura a Llucmajor.

El Consell Insular i l'Ajuntament es desentenen de l'ensenyança de la llengua

Mesosarrera, des d'aquestes mateixes pàgines, llançàvem la idea de crear uns cursos de català per a adults sota el patrocini de les institucions públiques (Ajuntament i organismes autonòmics). La intenció era que els ciutadans de Lluçmajor i S'Arenal tenguessin l'oportunitat d'aprendre a parlar, llegir i escriure amb tota correcció la llengua d'aquest país. Per tal motiu feia falta que es creassin uns cursos pedagògicament ben encaminats i econòmicament ben dotats; tot això amb l'ajut i suport d'unes instàncies oficials que davant els ciutadans haurien d'actuar com a animadores i impulsores d'aquesta iniciativa pedagògica.

Si es donaven aquestes condicions, els resultats, per força, serien positius: la gent del carrer podria acostar-se a l'aprenentatge de l'idioma propi i, d'aquesta manera, entre tots —ensenyats, alumnes i política— trac-

taríem de reparar el mal que ha fet a la nostra llengua una situació socio-política aberrant i un sistema oficial d'ensenyança que l'ha ignorada i marginada.

Els qui posarem en marxa aquest projecte pensàvem —potser amb un gra massa de bona fe— que, ara que tant parlen d'autonomia i que les autoritats de nou encuny no paren de fer discursos i tot el dia estan en dansa, no hi hauria cap dificultat per donar llum verda a un projecte cultural seriós i eficaç, com preteníem que fos el nostre. Més ens animàrem quan, poc després de publicar l'article, des de la regiduria de cultura de l'Ajuntament s'interessaven per la idea i prometien fer gestions oficials. Per tal motiu, redactarem dues instàncies, una adreçada al Consistori i l'altra al Consell Insular que presideix el Sr. Albertí. A uns i altres, els explicàvem els propòsits i sol·licitàvem l'ajut econòmic corresponent.

Però les respostes negatives d'ambdues institucions no s'han fet esperar. Primer ha arribat la del Consell Insular, el qual, a través de comunicació verbal del president local d'Unió Mallorquina —ni tan sols s'han dignat a escriure'ns oficialment— ens ha fet sebre que ja subvencionen unes emissions per ràdio i que, amb això, quant a ajudes a l'ensenyança del català, pels pobles, consideren que ja n'hi ha prou. Poc temps després, l'Ajuntament ens ha comunicat a través d'una nota firmada per Juan Puigserver Jaume que "no hay consignación en el presente presupuesto, y por tanto es imposible informar favorablemente dicha solicitud para este ejercicio, rogándoles que en futuro se sirvan hacer estas peticiones con más antelación".

Formalismes burocràtics i possibles excuses a part, tot sembla indicar que les nostres autoritats municipals i insulars han defugit qualsevol responsabilitat en la qüestió. Per fer evident

el desinterès d'aquestes autoritats basta dir que ni tan sols ens han convidat a negociar i a discutir el pressupost i les característiques dels cursos: s'han limitat a donar un no global i rotund i a desentendre's de la qüestió.

Vists aquests fets, la conclusió és clara: ni el Consell Insular ni l'Ajuntament de Lluçmajor tenen un projecte de política lingüística amb un mínim de cara i ulls. I no ho deim sols pel rebuig del nostre projecte, sinó, sobretot, perquè es veu ben a les clares que tampoc no tenen opcions més interessants per substituir-lo. Està vist que els polítics que per aquests verals remenen les cireres del poder ni fan cas de les idees que els altres els ofereixen ni són capaços de tenir-ne de pròpies. Mentrestant, la nostra llengua —de cada dia més degradada i desassistida de tota protecció efectiva— és la que en pateix les conseqüències.

Maties Garcias
Obra Cultural Balear

**FOTO D'ESTUDI
REPÒRTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA**

*Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29*

CARPINTERIA
Forteza

MOBILIARIO DE COCINA Y BAÑO - FABRICACION PROPIA

Fábrica:
Ctra. Campos, Km. 24'700 - Telf. 66 00 81

Exposición:
Calle Campos, 30 - Tel. 66 03 65

LLUCHMAYOR (Mallorca)

SOM LA RADIO QUE MES S'ESCOLTA

Una ràdio en la qual tu tens veu. I tot. Que informa i entreté. Aquesta és la ràdio que fem a RADIO POPULAR. Una Ràdio amb els micròfons oberts per tu les 24 hores del dia. Una ràdio amb més de 700 professionals fent programes per a tu. Programes realment populars. Programes per escoltar i parlar. RADIO POPULAR.

O.M. 1.224 KHz
F.M. 97.5 MHz.

RADIO POPULAR
LA RADIO ENCESA

Notícies locals

JOANA MARIA NADAL HA DIMITIT COM A REGIDORA

La regidora-delegada de cultura, Joana Maria Nadal, ha presentat la dimissió de tots els seus càrrecs municipals al·legant motius personals que li impedeixen continuar la seva labor pública. La Sra. Nadal va presentar-se a les darreres eleccions municipals com a candidat número 6 dins les llistes d'Unió Mallorquina, partit que el 8 de maig va treure 4 regidors. La qui ha estat primera dona que ha accedit a l'Ajuntament de Lluçmajor al llarg de la seva història, va entrar dins el Consistori el mes d'octubre passat en substitució del també dimitit G. Aulet, una vegada que el número 5 de la llista, St. Espasandín, renuncià al seu lloc.

A l'hora de redactar aquesta informació encara no s'ha fet públic el nom del nou regidor, però segons informacions recollides en medis polítics locals, els candidats números 7 i 8 de la llista, Marc Gelabert i Guillem Salvà, haurien renunciat al càrrec i, en conseqüència, el nou regidor probablement seria Bernat Tomàs. Aquesta nova crisi muni-

cipal —recordem que és la tercera dimissió que registra l'actual Consistori— obligarà, de seguir, a una nova remodelació de les funcions internes, especialment en la comissió de cultura. Per altra part, no hi ha dubte que la baixa de la Sra. Nadal també tindrà conseqüències en el si d'UM, ja que com és sabut en aquest partit es destrien dues tendències que no mantenen relacions gaire apacibles: les divergències entre les dues faccions —antics militants d'UCD i regionalistes de nou encuny— han estat notables durant aquests darrers temps. Amb l'entrada d'un nou regidor s'haurà de veure quin rumb pren la política municipal de la Unió Mallorquina local.

IV PUJADA A LLUC A PEU

El pasat 26 d'agost es va entregar al Santuari de Lluc l'escut de Lluçmajor, donat per l'Ajuntament. Per aquest motiu la Parròquia va organitzar la quarta anada a Lluc a peu. La sortida va ser el dia 25 a les 10 de la nit, de davant la Rectoria, però els qui no tenien coratge d'arribar-hi pogueren partir amb un autocar a les

6 de la matinada, fins a Caimari, i llavors continuaren a peu fins a Lluc. També hi pogueren anar amb autocar, a les 8,30, els que no volien caminar gens.

Arribats a Lluc, participaren a la Missa solemne a la Basílica del Monestir i després feren entrega de l'escut de la ciutat de Lluçmajor el bate Dn. Antoni Zanoquera i el tinent batle Dn. Joan Puigserver.

El poble de Lloret també va fer entrega del seu escut, l'anomenat "padrí de Lluc", un home de 86 anys, que va anar de Lloret a Lluc a peu va entregar l'escut de Lloret dins una senalla.

Per acompanyar la festa va actuar la banda de música, el grup "Aires des pla" i "L'Escuela de dansa" de Lluçmajor.

COMUNICAT DE LA POLICIA MUNICIPAL

El cos de la policia municipal de Lluçmajor compta des de fa pocs dies amb l'adequada instal·lació d'un aparell i dels seus utensilis corresponents d'aire condicionat en el quarter de la Plaça Espanya. Aquesta millora ha estat possible per la generositat de la caixa de pensions "La Caixa", a través del seu director-delegat a Lluçmajor, Dn. Climent Noguera Marroig.

La plantilla i els dirigents de la policia municipal volen agrair al Sr. Noguera i als seus superiors d'aquesta entitat bancària el gest i atenció que han tingut amb ells.

I UN XIC DE TOT

vas a apareixent.

ABSTRACCIO DEL PENSAMENT

A tu nin trist de pensaments bucòlics de llarga vida de vida trista ja consumida.

A tu nin trist vell que no rius jo t'oferec ma vista mon cor, ma vida mon pensament.

A tu nin que no rius quan amb la vista jo t'oferec el cel tota una vida vida assumida.

A tu nin vell que trist rius vas assumint la vida com vista trista sens pensament.

A tu nin vell que ja no hi ets entre el perfil dels arbres com obra trista

A tu petit bucòlic jo te diria que ja no queda vida per assumir amb la vista; trist pensament.

Joana Artigues

ISLEÑA DE MOTORES, S. A.
Concesionario Oficial

COLABORADOR

TALLERS LLUCMAJOR

REPARACIONS EN GENERAL
PLANXISTERIA I PINTURA

Ronda de Ponent, s/n.
Tel. 661267

LLUCMAJOR

PETITORS

ARTICLES INFANTILS

LLISTES DE NAIXEMENTS

Plaça Espanya, 46 - LLUCMAJOR (Mallorca)

Notícies de s'Arenal

Tomeu Sbert

Segueixen intensament les obres de la prolongació de l'autopista que des del creuer de Ca n'Alegria arribarà a l'altre creuer de Cala Blava amb la carretera del Cap Blanc i Bellveure.

El pressupost de diversos cinc cents milions de pessetes deixa entreveure que es tractarà d'una autopista o via de comunicació d'una gran eficàcia i major comoditat, sobretot per anar a Palma, l'Aeroport o el Port, ja que es podrà conduir a gran velocitat i sense noses. Els s'arenalers, residents o estiuejants, i els de les urbanitzacions podran gaudir d'aquesta meravella, construïda amb totes les benediccions modernes.

FESTES

Després de les tradicionals festes populars arenaleres, durant el mes d'agost s'han celebrat també festes a les urbanitzacions de "Bahia Grande" i "Bellveure". A Bahia Grande destaca l'actuació del cantant toni Llutrà, autor de "Versos y cantares", un elepé que pega bastant fort. Així mateix debutà el nou conjunt de "punck-roc" titulat

"Ruidos molestos", i en feren de renou els bergans!. D'altres actes de caràcter esportiu i un sopar molt atractiu feren que aquestes festes d'enguany, coordinades pen Nofre Cabot i en Joan Caimari, aconseguissin l'acceptació de la majoria.

Per altra banda a Bellveure, una urbanització devora Cala Blava i Enderrocat, s'organitzaren per primera vegada en la història festes de caràcter popular. I la cosa va sortir bastant bé. Hi va haver revetla popular, fos d'artifici, jocs infantils, concurs de cuina, ball de bot amb el grup de l'Escola de dansa de Llucmajor, dirigit pen Tomeu Bergas, carreres de joies i cintes, torrada i solemne entrega de trofeus. Hi feren acte de presència les autoritats locals.

MES FESTES

El responsable de la nostra parròquia, l'ecònom Miquel Ambrós preparà el passat dia 15 d'agost un acte religiós que tingué lloc el dematí amb la celebració d'una missa solemne.

I és que el pregoner de les festes d'enguany, Dn. Toni Gal més havia dit que el bisbe Campins va fer a la Mare de Déu de la

Mamella (Na. Sa. de la Lactancia) titular de l'església parroquial arenalera. Per això la diada de l'assumpció s'havia de celebrar la seva festa. Enguany, una vegada més es va celebrar i després de l'acte religiós es va oferir un refresc al local parroquial.

SERVEIS PUBLICS

Novament, com els estius passats, ha sorgit el problema dels taxis. Fortes crítiques i conflictes feren aparició durant les dues darreres setmanes d'agost. Pareix que el peix gros, una vegada més, es menja el petit, i és que a la part llucmajorera hi vénen a carregar vehicles que tenen la llicència per Ciutat,

denominats classe C o d'altres noms. Però els taxis amb llicència llucmajorera de servei a S'Arenal reben fortes multes o més coses lletges si carreguen a la carretera PM. 601 (de Can Pastilla a l'Hotel San Diego), ja que en temps del batle Paulí Buchens ho varen declarar (mitjançant decret alcaldia) casc urbà.

Una vegada més i en benefici comú, hem de dir molt fort que fa falta de bon de veres, que es prepari la mancomunitat de serveis al llarg i ample de la platja arenalera i especialment a primera línia o sia a l'Avinguda Nacional, Avinguda Bartomeu Riu-tort i als carrers Republicans i Miramar.

PUIG

SABATERIA

Sant Miquel, 9 Tel. 66 02 57

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Sabates Can Gramet

VENDA DE MOSTRES PARELLS SOLTS

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

Amb l'anunci de l'expropiació forçosa dels terrenys

Se confirma la construcció de l'aquartermament militar de S'Aguila

Paulatinament es coneixen noves dades que confirmen la futura construcció d'un gran aquartermament militar a la nostra marina llucmajorera. Les primeres notícies apuntaven la intenció del ministre de Defensa d'adquirir una notable extensió de terrenys propers al Cap Blanc i concretament unes finques a la zona anomenada de S'Aguila.

La confirmació, a pesar del mutisme oficial, ha arribat amb la publicació d'un anunci del Govern Militar de Mallorca al BOP pel qual es fa públic l'inici de l'expedient "projecte d'expropiació per necessitats de la defensa de terrenys situats a la zona del Cap Blanc". A continuació se detallen les finques o parts d'elles afectades i que arriben a una extensió aproximada de 4.786.350 metres quadrats.

Concretament els terrenys pertanyen a la totalitat de la finca "S'Aguila d'en Cuart", propietat d'Antoni Cuat Ripoll, d'una extensió de 3.605.400 metres quadrats; part de la finca de Jaume Rubí Ferretjants, parcel·la 18 del polígon 32 d'uns 133.965 mts. quadrats; part de la finca de Margalida Pou Obrador, parcel·la 20 del polígon 22, d'uns 694.540 mts. quadrats; 32 de 167.445 mts. quadrats i finalment, part de la finca de Miquel Angel Salvador Llobet, parcel·la 7 del polígon 33.

Les finques esmentades comprenen terrenys de labor, mont baix i també distintes edificacions i instal·lacions. L'anunci inserat al BOP dona compliment a allò preceptuat a la Llei d'Expropiació Forçosa i obre un plaç de quinze dies per tal d'efectuar reclamacions per possibles errors. No obstant això, tot apunta

cap a un nou tràmit burocràtic, ja que pel desembre de l'any passat el ministeri de Defensa ja havia arribat a un acord amb alguns propietaris per a l'adquisició de les finques.

PLA META

L'operació de compra, confirmada ara amb l'anunci de l'expropiació forçosa per necessitats de defensa, apunta a les primeres passes per desenvolupar el Pla META a Mallorca, el principal objectiu del qual és la reestructuració de l'Exèrcit de Terra i que comprèn la reagrupació dels distintes aquartermaments, en una gran base militar.

La construcció

d'aquest aquartermament suposarà una elevada inversió que, alguns comentaris xifren al voltant dels 41.000 milions de pts. i els plans i detalls tècnics de les modernes instal·lacions sembla que ja estan ultimats pel ministeri de Defensa.

Un altre detall a tenir en compte és el notable ritme que segueixen les obres de la perllongació de l'autopista de l'aeroport que, envoltant S'Arenal, enllaça a l'altura de Cala Blava amb la carretera Militar completant una ràpida via de comunicació entre els terrenys del futur establiment militar i Palma.

Francesc Verdera

CARNISSERIA XARCUTERIA

**ZANOQUERA
-
GARCIA**

Plaza España, 62 - Teléfono 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

BAR - CERVESERIA

JAUME III

TAPES - BERENARS

Passeig Jaume III, 45

LLUCMAJOR

Per què ens quedam sense analista?

Degut a la gran quantitat i varietat de comentaris que s'han fet referents als motius pels quals hem deixat de tenir a Llucmajor un servei tan important i necessari com és el d'anàlisis clíniques, sense que els malalts s'haguessin de desplaçar a Ciutat (amb les molèsties que això ocasiona) i perquè és un tema prou interessant per a tots aquells que gaudíem d'aquest servei hem cregut oportú entrevistar el Sr. Joan Mir, apotecari titular del nostre poble i fins fa uns mesos encarregat de la realització dels anàlisis per a INSALUD.

-Senyor Joan, podria explicar-nos a què és degut això de deixar de fer les anàlisis clíniques per a INSALUD?

-Crec que per explicar millor el perquè he deixat de fer aquest servei per a INSALUD convendria fer una mica d'història del funcionament dels serveis d'anàlisis i del perquè ho vaig agafar jo.

En primer lloc vull dir que de places oficials d'analista només n'hi ha a les poblacions amb més de 12.000 cartilles (Ciutat, Inca, Manacor). D'aquests analistes oficials n'hi ha de dos tipus: uns que treballen als laboratoris seus. L'any 1.978 encara no hi havia els laboratoris d'INSALUD a la Rambla i per això només hi havia analistes del segon tipus. Aquest tipus d'anàlisis que es fan als laboratoris particulars per compte d'INSALUD es regeixen per un conveni del febrer de 1.967, el qual no ha estat modificat des de llavors.

Els analistes cobren un tant per cartilla (3,9 ptes.), això a Llucmajor representa unes 20.000 ptes. i un tant per anàlisis segons el número d'unitats analítiques que se'n dona (a 7 ptes. la unitat). Per exemple, una anàlisi d'orina complet, amb sedimentació, 2 unitats analítiques (14 ptes.). Una anàlisi de sang dins fema 1/2 unitat analítica (3,5 ptes.). Una anàlisi de sucre 5 unitats (35 ptes.).

QUANTS MES ANALISIS FEIA MES HI PERDIA

-Quins són els motius pels quals, malgrat aquest panorama, volgués fer aquest servei? A què és degut que ara ho deixa?

-Quan vaig entrar a fer les anàlisis d'INSALUD l'any 78, sense que hi hagués creació de plaça oficial al poble, per falta de

cartilles, ho vaig fer perquè hi havia la promesa que el conveni es modificaria i es posaria al dia i el fet de no haver-se modificat era degut a què a nivell nacional no havia molts pocs que estessin en aqueixes condicions, ja que INSALUD a la majoria de les províncies tenia laboratoris propis. Però per resoldre el problema, en lloc de renovar el conveni han creat laboratoris propis a Ciutat (a La Rambla) i a Inca i així han solucionat el problema d'aquestes dues ciutats. Manacor és un cas diferent ja que segueix donant serveis amb l'antic conveni i als laboratoris de l'analista, cosa que és possible gràcies a què el número de cartilles de Manacor i comarca passa de molt de les 12.000 mentres que a Llucmajor n'hi ha unes 4.000.

Les despeses de laboratori en reactius, materials de laboratori, electricitat, màquines, pipetes, empleats, etc. cada dia augmenten.

N'hi ha que són d'importació i amb la pujada del dòlar s'han disparat els preus, mentres que el conveni, després de 17 anys no s'ha revisat, quantes més anàlisis feia més hi perdia.

-Per què ho deixa ara i no ho va fer per exemple l'any passat?

-Crec que el servei d'anàlisis és molt beneficiós pels llucmajorers, per a les molèsties i el temps que els estalvia i també per la rapidesa dels resultats. Per això és que des que havia perdut l'esperança de la renovació del conveni i que per ho tant la feina em fos rendable, aquests eren els únics motius que em feien aguantar el càrrec.

El passat febrer es parlava per INSALUD d'enviar als pobles un equip mòbil d'extraccions i en

vistes d'això i perquè Llucmajor no tengués manca d'aquest servei quan jo me'n anàs, vaig anar a parlar amb el subdirector-metge i amb l'inspector-metge del laboratori i els vaig dir que podien comptar, a l'hora de programar els serveis ambulants d'extraccions, amb la plaça de Llucmajor ja que jo creia que era el moment de deixar-la. Ells em demanaren que aguantàs fins l'estiu perquè Llucmajor no es quedàs sense aquest servei, cosa a la qual vaig accedir.

Pel mes de juliol, quan havia de començar les vacances me vaig desplaçar a INSALUD per demanar com estaven les coses i la contesta va ser que creien que era un bon moment per deixar de fer les anàlisis, ja que amb l'excusa de les vacances els malalts s'avesarien a desplaçar-se a Ciutat.

-I del servei d'extraccions ambulatori se'n sap res?

-Pareix que a Calvià ja hi va periòdicament, però referent als altres pobles no sé quins comptes fan.

-Vol manifestar alguna altra cosa referent al motiu de deixar INSALUD?

-Sí, també hi ha el problema de les incompatibilitats, ja que som apotecari titular del poble i del sou al respecte se'm descompten uns doblers perquè també faig feina per INSALUD, cosa que m'acaba d'arreglar les ganàncies.

Creim que la cosa ha quedat ben aclarada i sentim molt que els llucmajorers, gràcies als canvis de directrius d'INSALUD, hagin perdut un magnífic servei al nostre poble (servei que per altra banda no ens compensen de cap manera)

Ens despedim de l'apotecari Mir i li agraïm el temps que ens ha dedicat per a l'entrevista.

I. Barceló

Els noms dels carrers de Lluçmajor (XII)

78.- Carrer de Sant Francesc: està situat entre el carrer del Convent i l'Avinguda Carles V. Va esser conegut com el carrer República, fins que en temps de la dictadura li canviaren el nom i li posaren carrer de Sant Francesc. La festa de Sant Francesc és dia 4 d'octubre, la relació del nom de Sant Francesc (1226) amb Lluçmajor ve donada pel Convent de Sant Bonaventura.

79.- Carrer de Sant Isidre Llauredor: és un nom imposat pel règim franquista, reflecteix el centralisme madrileny perquè és el seu patró. Està situat fora del casc urbà devora els carrers referits a noms geogràfics: Andalusia, Tarragona..., i té com a única sortida la Ronda Migjorn i el carrer Navarra. Sant Isidre Llauredor és el patró dels pagesos.

80.- Carrer de Sant Joan: és el carrer que segueix en línia recta al carrer Nou i arriba fins al carrer Major, a la part dreta en sentit Nou-Major hi ha el carrer Peraires i a la part esquerra hi ha el carrer de Sant Vicenç de Paül. La festa de Sant Joan és dia 24 de juny.

Abans de 1887 l'hem trobat documentat com a carrer de L'Infern.

81.- Carrer de Sant Josep: va del carrer 'Monte' al carrer de Sant Miquel, prové de la primera retolació de 1892. Sant Josep representa el cap de família i se celebra el dia 19 de març.

82.- Carrer de Sant Llorenç: comunica el carrer Bisbe Taxaquet amb la Ronda Carles V, és travessat per molts de carrers. Li fou donat aquest nom en el període que va de 1892 a 1920. La seva festa és dia 10 d'agost. La història de la mort de Sant Llorenç conta que el cremaren viu damunt unes graelles perquè se va negar a entregar els béns que li havien confiat.

83.- Carrer de Sant Miquel: va del carrer d'En Jaume II fins al carrer de la

Constitució. Es anterior a la primera retolació. Sant Miquel és el patró de Lluçmajor i l'església Parroquial duu el seu nom. La seva festa se celebra el 29 de setembre, dia en què comencen les fires. El seu símbol és una balança perquè pesa les ànimes abans d'entrar al cel; per això és patró dels apotecaris i dels adroguers.

84.- Carrer de Sant

Pere: és un dels carrers més antics de Lluçmajor, en els segles XIII i XIV ja el trobam documentat amb el nom de carrer d'els Gats, i en el període que va del segle XVII fins a 1887 passa a dir-se carrer de Sant Pere.

Va del carrer de la Font fins al carrer de Sant Miquel, i no té d'altra sortida. La seva festa és dia 29 de juny.

85.- Carrer de Sant Vicenç de Paül: és un carrer molt petit, que comunica el carrer de la Constitució amb el carrer de Sant Joan. Aquest nom li va esser posat després de la guerra civil. El col·legi de les monges de la Caritat està dedicat a aquest Sant. La seva festa se celebra dia 27 de setembre.

M. Palou
F. Capellà.

AUTO-ELECTRIC Barcelonà

Ronda de Ponent, s/n. - Pedro A. Mataró, 55

Teléfono 66 01 70

LLUCMAJOR (Mallorca)

Venta y asistencia
técnica de los productos:

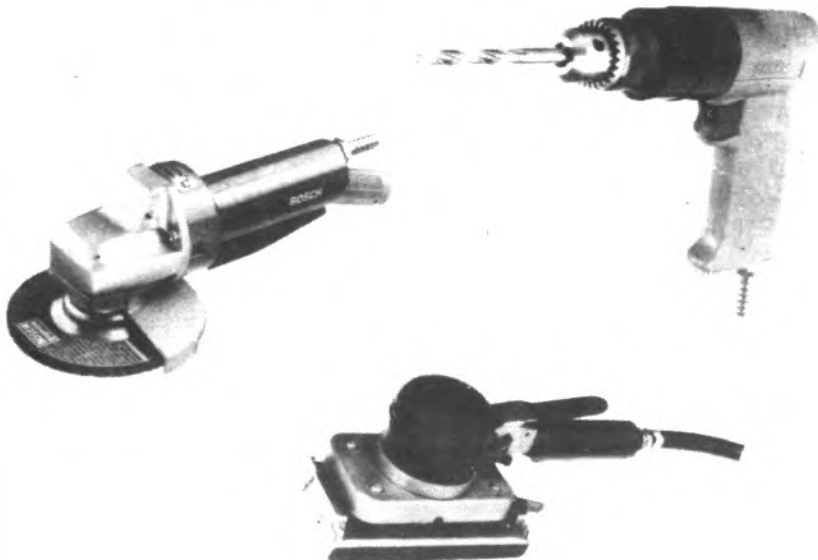
BOSCH
Automóvil

BOSCH
Herramientas

BLAUPUNKT

Calentadores
JUNKERS

ELS ANUNCIAM LA NOVA ADREÇA
DEL NOU TALLER AL CARRER
PERE ANTONI MATARO, 55

*VENDA D'EINES ELECTRIQUES

*SERVEI TECNIC

La substitució de les «K-61» a les preses d'aigua redueix les fugues de cabdal

Primeres passes del Consistori per solucionar vells problemes ciutadans

Sol·licitada ajuda tècnica i econòmica a la Comunitat Autònoma per al sanejament de S'Arenal

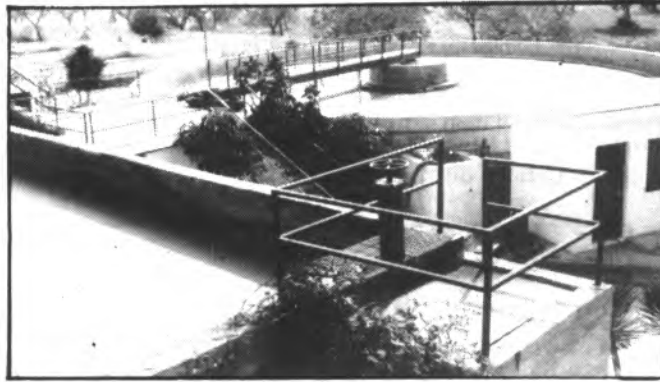
Les notícies municipals que ha generat l'agost —tradicional mes de vacances— mereixen el qualificatiu de positives i han suscitat l'interès ciutadà per quant anunciaven la intenció del Consistori de solucionar antics problemes de negativa incidència a Lluçmajor i terme. Són les primeres passes que esperam que tinguin posteriorment una feliç, conclusió.

En primer lloc, hem d'esmentar l'operació de canviar les "K61" en les preses d'aigua potable domiciliàries. Els treballs, en la primera fase, han conclòs amb èxit i així el control efectuat indica que les pèrdues de cabdal han disminuït en un 80 o/o. Les obres realitzades en un primer sector sofriren una notable demora, suscitant protestes dels veïns, però aquesta lentitud va ser per mor de problemes tècnics en la localització de les preses d'aigua ja que els llocs senyalitzats als plans del projecte no corresponien a la verdadera ubicació.

Actualment, les obres se realitzen en el tercer sector, que correspon a la part alta de la ciutat, després de l'oportuna comprovació, se procedeix a cobrir les síquies i a arranjar l'asfaltat.

SANEJAMENT DE S'ARENAL

Un altre problema molt important que romanía adormit als calaixos de la burocràcia, encara que havia estat denunciat pels responsables de "Sosegur", és el de la infraestructura de la població cos-

tera de S'Arenal. La planta depuradora ha quedat petita i necessita una modernització urgent a les instal·lacions de tal manera que en els mesos d'estiu que han coincidit amb la temporada punta de la indústria turística, s'ha vist obligada a treballar al màxim de les possibilitats que té amb el risc considerable de sofrir una aturada de fatals conseqüències.

En aquest sentit, el Consistori llucmajorer ha decidit d'acudir a la Comunitat Autònoma per tal de demanar ajuda. La petició contempla dos punts concrets: en primer lloc la realització del corresponent projecte tècnic de les obres, i en segon lloc sol·licitar una ajuda econòmica d'un 50 o/o del pressupost, el cost total del qual s'eleva als vuitanta milions de pts.

Les obres que s'han de realitzar comprenen la renovació de les estacions de bombeig d'aigües residuals, el sobreexidor submarí d'emergència, i l'ampliació i modernització de la planta depuradora. En el cas de no rebre la quantitat sol·licitada —uns quaranta mi-

lions— les reformes s'efectuaran segons un ordre de prioritats i condicionades a l'ajuda econòmica que concedeixi la CA.

L'ENLLUMENAT

D'altra banda cal assenyalar la dràstica solució adoptada per tal d'acabar de forma definitiva amb el problema de l'enllumenat públic de la zona alta de S'Arenal. Concretament s'ha rescindit el contracte amb l'empresa "Elèctrica Arenal" i s'ha procedit a la incautació de la finança dipositada per pagar a la conclusió de les obres.

Aquesta decisió suposa un positiu precedent pel Consistori en voler solucionar el problema d'una obra mal realitzada sense que siguin les arques municipals les que hagin de fer front a la finançació. Precedent que hauria de tenir continuïtat per solucionar "legats" de consistoris passats que, un any sí i un altre també, hipotequen els pressuposts municipals.

Francisc Verdera

Muebles
JAUME
Convento, 109 - Tel. 66 03 50
LLUCMAJOR (MALLORCA)

Inauguració de l'Orgue de la Parròquia

El dia 29 de setembre, festa de Sant Miquel, titular de la parròquia de Lluçmajor podrem sentir el primer concert d'orgue després de la restauració duita a terme durant aquests darrers tres anys.

El concert d'inauguració s'inclourà dins el programa de la setmana dels orgues històrics de Mallorca i l'organista és l'alemany Hans-Dieter Möller, de Düsseldorf. Al programa d'aquesta setmana s'inclouen aquells orgues mallorquins que tenen bones condicions acústiques, tal com ara succeïx amb el nostre.

La restauració de l'orgue s'ha realitzada aquests darrers tres anys. Per etapes han vingut els orgueners sota la direcció de Gerhard Grenzing, un alemany considerat dels millors del món, constructor i restaurador d'orgues, instal·lat a El Papiol, municipi del Baix Llobregat de Barcelona.

Amb tots ells tenguérem una conversa que va sortir publicada el passat mes de desembre a la nostra revista.

El pressupost inicial per efectuar la restauració era de 2.000.000 de ptes. més l'augment del cost de vida durant aquests anys, que possiblement suposarà unes 500.000 pts. més. Aquests 2 milions i mig seran donats desinteressadament per D. Joan de Vidal i Salvà, baró de Vidal; en aquests moments ja n'ha pagat un milió i mig. Segons el contracte al pressupost dels 2 milions i pico no hi entraven l'estància i manteniment dels orgueners quan treballaven a Lluçmajor. Hi varen treballar dos homes durant dos mesos i en una altra etapa tres homes durant un mes. Aquí només col·locaven tubs, —n'hi ha 2.550—, afinaven...L'altra feina la feien al taller de El Papiol.

ELS TREBALLS REALITZATS

L'estat de l'orgue abans de la restauració era més

que deficient: els tubs, en general no sonaven, estaven mesclats jocs de diferents caràcters i molts de jocs eren incomplets; els secrets, on va a parar el vent de les manxes, tenien talls i escapaments d'aire; la consola estava en mal estat, les guies de les teclades gastades així com els eixos; l'alimentació d'aire s'efectuava amb un motor-ventilador que feia molt de renou i impulsava l'aire del carrer a una temperatura diferent de la de l'església i això desafinava l'instrument; el secret de la cadireta estava muntat darrera l'orgue major, —darrera la bòveda— per aquest motiu el so no podia sortir cap a l'església i en definitiva l'acabat de l'exterior no corresponia a un orgue d'aquest estil i qualitat.

De fet tot això ja està solucionat, només queden petits detalls.

ANTECEDENTS HISTÒRICS

L'orgue consta de tres teclats, amb un total de 32 jocs, 29 dels quals són antics i això ens demostra el valor històric i artístic de l'Instrument, de caràcter barroc.

Probablement l'orgue actual estava compost per l'antic orgue de la parròquia i per l'antic orgue de l'església de Santa Eulàlia de Palma.

En G. Grenzing confirma que es conserven parts d'un orgue de l'escola clàssica mallorquina i moltes peces i tubs que deriven d'una idea estrangera, desconeguda llavors a Mallorca. Diu que el famós orguener suís Lluís Scherrer va presentar el 1804 un projecte per a la construcció d'un orgue nou per a la parròquia de Sta. Eulàlia de Ciutat, amb 4 teclats, i a Lluçmajor es conserva el secret del primer teclat, identificat amb la manera suïssa i francesa i la disposició tècnica és idèntica amb la disposició indicada per Scherrer.

De caràcter barroc i del tamany de tres teclades només es troben dos orgues més a Mallorca: el de Sant Nicolau i el dels Socors de

Ciutat.

Esperem que aquest treball de restauració duri per molts d'anys!

Coloma Julià

**MATERIALS DE
CONSTRUCCIO
ANTONI VIDAL**

**AGENT "FIBROTUBO"
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI**

Tel. 66 06 88

Per un referèndum clar i democràtic sobre l'OTAN

No fa gaire, es va constituir a Madrid l'anomenada Mesa pel Referèndum sobre l'OTAN que, presidida pel professor Ramon Tamames, té per objectiu sol·licitar del govern la convocatòria d'una consulta popular clara i democràtica sobre la permanència d'Espanya dins l'Aliança Atlàntica. Formen part d'aquesta Mesa persones de reconegut prestigi i de trajectòria netament democràtica, i col·lectius polítics i socials com Justícia i Pau, Associació de Drets Humans, Partit Andalúsista, PCE, CDS, PSUC, CCOO, Esquerra Republicana de Catalunya, Euskadiko Esquerra, Partit Socialistes de Mallorca i de Menorca...

El manifest que ha fet públic la Mesa pel Referèndum, en síntesi, recla-

ma del govern els següents punts bàsics: 1) Que de forma immediata es convoqui i celebri el referèndum 2) Que la pregunta se cenyesqui amb precisió i exclusivitat a les dues respostes possibles respecte a la pertinença a l'OTAN: sí o no, sense vincular-la a altres decisions de política exterior o de defensa 3) Que el propi Govern, tal com es va prometre a la campanya electoral, acati el resultat de la consulta, qual-sevulla que aquesta sigui, i compleixi la voluntat que s'expressi majoritàriament.

A Mallorca també s'ha constituït la Mesa pel Referèndum. La formen un ventall ampli d'entitats com Artesans de Pau, Associació per a la Defensa de la Sanitat Pública, Cen-

tre de Cultura Popular, Centre d'Estudis de l'Espai, Associacions de Veïnats, CCOO, Fundació per la Pau, Grup Excursionista de Mallorca, GOB, Justícia i Pau, Grup de Drets humans, Unió de Pagesos, Obra Cultural Balear, Moviment Comunista, PCIB-PSM-Esquerra Nacionalista i Partit Popular Republicà. Ignasi Ribas és el president de la Mesa a Mallorca, la qual encara es troba en la fase de captació d'adesions individuals i col·lectives.

Totes aquestes entitats mallorquines suara esmentades declaren en el manifest de constitució que "en iniciar aquesta tasca, som conscients que ja es treballa per aconseguir el mateix fi des de la peculiaritat de cada organització,

des del moviment pacifista i des de plataformes culturals. El nostre propòsit és no interferir ni coartar cap d'aquests treballs, sinó donar-los suport des de la nostra voluntat política democràtica en l'exigència d'un referèndum clar i decisiu que suposi el compliment del compromís del partit del Govern a la darrera campanya electoral d'octubre de 1982, compromís que en guanyar les eleccions es va convertir en un vertader contracte polític i moral del Govern amb el poble".

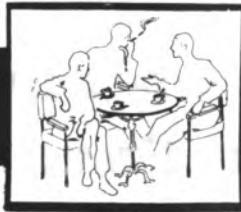
Des d'aquesta revista ens adherim a les peticions de la Mesa pel Referèndum, ja que les consideram unes exigències indispensables perquè la democràcia no sigui una farsa aberrant.

M.G.S.

SI A LA PAU NO A L'OTAN

Xerrades de cafè

Sa nostra patrona, desfressada

-¿Què tal ses festes de Santa Càndida?

-Com sempre, més o manco...

-Això què vol dir? ¿Què han passat sense pena ni glòria?

-Exactament, perquè malgrat ses il·lusions, ets esforços i ses despeses d'ets organitzadors, sa gent no espera ses festes de Llucmajor amb sa il·lusió d'abans.

-Sí, perquè molts de

llucmajorers no se mouen des seu lloc de vacances per anar a sa festa des seu poble.

-I manco es forans.

-Aquests per descomptat, perquè exceptuant es "Marathon" no hi havia cap acte, tant esportiu com cultural o recreatiu, que tingués es suficient "ganxo" per cridar gent d'altres pobles.

-Per cert que es regidors socialistes, com

a ses festes de S'Arenal, no feren acte de presència.

-He sentit a dir que no els convidaren.

-Jo crec que, com representants des consistori, no necessiten que els convidin.

-Els no representen res a s'Ajuntament actual. Estan a un racó.

-Bé, tot això de política municipal o de s'altra, es poble no ho entèn. Només veu que a ses festes des pobles faltava mig Ajuntament, i donava una impressió moit pobre.

-També va ser sonada s'Ofrena floral i benedició de sa nova imatge de Santa Càndida.

-Aquesta sí! Ja no me'n recordava...

-Tothom en parlava! Això més que sa imatge d'una Santa pareixia una pepa de nina pobre.

-I des vestit que me'n dius?

-Lo mateix. Una pepa endiumenjada per un infant, sense gust ni saba.

-Supòs que aquest "moraco" no sortirà d'altra vegada.

-Seria lo més convenient. Perquè per Sant Miquel, es Patró des poble, hi haurà sa inauguració de l'orgue restaurat, tot hauria d'ésser solemne i brillant.

-Sí, no hauríem de fer empegueir an es nostro "mecenes" Baró de Vidal.

-Supòs que en aquesta ocasió assistiran es regidors socialistes.

-Tampoc no se pot assegurar. Lo quasi segur és que hi haurà es nou regidor, substitutiu de sa regidora que va dimitir.

-Es ver...Quina pena! S'única dona que teníem a s'Ajuntament en tota sa història...

-Sí que ho és una llàstima. Perquè, com deia una batle molt batle, ses dones donen sempre una nota molt bona de "hermosura y colorido".

-Si és per falta de "colorido" podran treure altra vegada sa nova Santa Càndida...

Un que escoltava

DEPILAR-SE AMB
LA DEPILACIÓ
ELECTRICA ES
DEPILAR-SE

UNA VEGADA PER SEMPRE

**ES UN SERVEI MES DE LA
PERRUQUERIA I BELLESA DE LES
GERMANES PUIGSERVER**

Orient. 3 - LLUCMAJOR
TANDES A CONVENIR TEL. 660287

**TUS RIÑONES
SALVAN DOS
VIDAS**

LLUCMAJOR

**PODEU ADQUIRIR «LLUCMAJOR»,
AL SEGÜENTS COMERÇOS**

CA N'ALEGRIA
IMPRESA MODERNA
IMPRESA GRAFIMUT
PAPERERIA SOLIXENT (Ca Na Penassa)
ESTANC JULIA
ESTANC NOVEDADES
TABACS CA'N PACO
S'AMFORA
COM. RAFEL PROHENS
ESPORTS CA'N SALOM
BAR TABU
BAR POU
BAR COLON
BAR CA'N MATIES
Music-Bar S'ELEFANT
PAPERERIA NICOLAU (S'Arenal)
S'ESTANC (S'Estanyol)
LLIBRERIA "QUART CREIXENT" (Ciutat)

A Capocorb Vell, fa vint-i-cinc anys

Homenatge catalano-balear a Josep Colominas, peoner de l'arqueologia a les nostres illes

I que en fa de temps, Déu meu! Després de quasi un mes de pluges fortes i seguides, aquell dia dematí del vint-i-nou d'octubre del 1959, els núvols començaren a retirar-se i el sol es va mostrar lluminós davant l'esperança dels organitzadors de l'acte d'homenatge projectat amb tanta d'il·lusió.

Amb molta de cura, des d'unes setmanes abans, el Professor Dr. Pericot, vingut expressament de Barcelona amb la meua companya i la del propietari del Tancat dels Talaiots, allà a Capocorb Vell, trescàrem minuciosament tota l'àrea dels voltants amb la finalitat de trobar una pedra per a servir de monolit al monument que pensàvem dedicar a la memòria del benemèrit investigador de la nostra Arqueologia Prehistòrica, Sr. Josep Colominas i Roca. I que gran fou la nostra satisfacció quan, molt desplaçada del seu lloc d'origen, localitzàrem una monumental rebranca d'uns dels portals originaris desapareguts d'uns tres metres d'altària i d'un pes de més de dues tones! Després vingué el treball de resoldre el problema que representava la legenda del monolit, ja que el text, donat el moment polític d'aleshores, havia de coincidir en català i castellà. Gràcies a Déu la solució d'aquest problema fou ràpidament solucionat proposat personalment el text que des d'aquell dia es pot llegir per tots els visitants: A J COLOMINAS ROCA - EYCAVADOR DE CAPCORB VELL - MCMLIX

L'OBRA QUASI
INEXPLICABLE
D'AQUELLS
MALLORQUINS DE FA
MILS D'ANYS

Josep Colominas Roca, peoner de l'Arqueologia Balear

Amb la mateixa exactitud prevista en el programa, a les onze del matí, un estol ben nombrós i representatiu dels arqueòlegs catalans i balears ens reunírem al peu del migdia del monument, ben conscients d'aquell moment vertaderament històric que ens tocà viure. Efectivament, no complert encara l'any de la mort de l'homenatjat, tots plegats, els qui havíem decidit entregar els millors ideals de la vida a l'estudi de la recerca del passat, ens disposàvem a tancar una ferida oberta de més de quaranta anys per la incomprensió i fins i tot el despreci a la persona, per altra part, tan qualificat i meritòria com havia estat el Sr. Colominas. Es reparava una gran injustícia personal.

La Sra. Concepció

va tasca al llarg de la millor època de la seva vida. Ell va dir que el Sr. Colominas havia descobert Capocorb i Lluçmajor al món de la investigació i l'estudi; que l'acte era necessari per a vincular encara molt més les relacions entre les Illes i Catalunya dins la gran Pàtria espanyola.

DESCOBERTA DEL MONOLIT

El Sr. Monserrat, juntament amb Dr. Pericot, descobriren el monolit, moment certament caracteritzat pel silenci trancat al final per un aplaudiment fervorós i general dels presents. El Sr. Batle va fer ofrena d'un ram de flors a la Sra. Colominas de Robiralta en nom propi i en el de la seva germana absent.

El Sr. Pons i Marquès, President de la Societat Arqueològica Lul·liana, evocà l'arribada a Mallorca de l'investigador català, feia ja mig segle, el qui llavors, trobant-se ben jove, va posar ordre i concert a uns treballs que s'havien portat a terme sense metodologia, com eren aquelles excavacions d'abans, va fer públics els contactes de l'homenatjat amb l'Arqueològica Lul·liana, felicitant-se al mateix temps per la col·locació de la pedra commemorativa a la qual donaven guàrdia d'honor totes aquelles altres del seu entorn, testimonis callats dels treballs del Sr. Colominas. Va dir també que aquella recerca havia estat donada a conèixer al volum VI de l'anuari de l'Institut d'Estudis Catalans (1915-1920) on es publicaren les excavacions d'unes trenta coves i set poblats prehistòrics rememorant així mateix la col·laboració entusiàstica dels Srs. Puig i Cadafalc i Vicenç Furió que tantes vegades acompanya-

Colominas, filla de l'il·lustre arqueòleg, amb el seu espòs, Sr. Lluís Robiralta i els seus fills, Monserrat i Lluís, el Dr. Lluís Pericot, Catedràtic de Prehistòria de la Universitat de Barcelona, els Srs. Joan Pons, Guillem Colom, Gaspar Reinés, Rosselló Bordoï, Rosselló Coll, Bàrbara Pell, Bartomeu Cilimigras, Joan Mascaró, Josep Costa, Jeroni Juan, Josep Mascaró Passarius, Lluís Amorós, Bartomeu Ensenyat i tants d'altres assistírem amb una vertadera veneració als actes del programa.

El Sr. Mateu Monserrat Calafat (a) Barril, Batle, encetà els discursos que més que això foren expressions sinceres i entusiastes, com vertader homenatge a aquell gran home al qui tant devíem per la se-

Aspecte de la zona central de les dependències del complexe pre-hitòric des del Gregal cap al Llebeig, amb el Talaiot quadrangular al fons.

brir la vida dels mallorquins de tres mil anys enrera; res no hi ha en l'Arqueologia espanyola tan interessant com aquest nucli de Balears en la seva profusió de poblats encara inexplicables, si bé l'inici del seu coneixement es devia sens dubte a Colominas, el record del qual romandrà aquí sempre present entre tants visitants de Capocorb Vell.

En nom de la família, el Sr. Robiralta, fill polític del Sr. Colominas, es dirigí als presents amb paraules plenes d'emoció, agraint el record dedicat a aquell qui per a ell mateix va esser un segon pare i sorprendentment informà que el seu sogre desitjava retirar-se a Mallorca després de la seva jubilació per viure entre els seus propis records i l'estimació dels illencs.

Altres actes se celebraren a l'Ajuntament i a la Joventut Seràfica ambdós molt concorreguts per esser el Sr. Colominas ben recordat a la vila com home

La presidència encapçalada pel Dr. Pericot

ren el Sr. Colominas.

Finalment el Dr. Pericot, mestre indiscutible de la sistematització de l'Arqueologia de l'Espanya Antiga, va començar dient que les seves preocupacions, pròpies dels càrrecs de Delegat de Zona del Servei d'Excavacions, es veien compensades en ocasions com aquella en què es repara una injustícia i es pagava tot

quant exigia el deute contret. Es va referir a l'any 1916 a les seves iniciacions juntament amb el Sr. Colominas en els treballs d'Arqueologia de Barcelona i també, com no ho faria!,

a aquelles exploracions realitzades a Mallorca les notícies de les quals arribaven de l'Illa, com si es tractàs d'una empresa il·lusinada que permetia desco-

auster, treballador, engrescat en la resurrecció d'un impossible que tantes vegades els nostres pagesos havien malmenat i fins i tot destruït per l'avarícia creixent de guanyar terres de cultius dels camps infèrtils de la Marina allà on durant tants de segles s'havien mantinguts amb la seva salvatge grandesa els monuments megalítics de Llucmajor, vertader paradís de l'Edat del Bronze a Mallorca i dins el seu cor mateix, Capocorb Vell, altra Vaticà, per diir-ho de qualque manera, durant l'època pre-romana a les Illes Balears.

Que els joves, esperança del futur, sentin la veu de la grandesa del nostre passat i estimin el que encara es pot dir gran patrimoni de la nostra història, conservant els abundosos monuments dels avantpassats com a testimoni de cultura i civilitat.

Bartomeu Fons i Obrador

Gent de la vila

L'amo En Julià «Paies», un curandero per combatre tots els mals

En el Carrer Nord, antigament conegut per Carrer de les Misèries, en el número 52, podem trobar un home que, entre altres coses, fa de curandero. Es un home d'una cinquantena d'anys, ni gran ni petit, de cabells blancs i caràcter amable. Es conegut gairebé per tot el poble com el curandero Julià «Paies». El seu naixement ja va determinar el seu poder per curar, per això diu:

-Jo vaig nèixer un dia situat per curar: vaig nèixer dia 25 de gener de l'any 1923 a les tres de l'horabaixa, i cur des que tenia tres anys. De llavors ençà he curat unes 10.000 persones.

-I què curau?

-Cur herpes, mal de cap, arenes, picadures de paparra, artritis, mal de queixal, cremat... i he provat de curar càncer.

-La importància per tenir poder de curació radica en el dia del neixement?

-Sí. Bé, he sentit a dir que els qui de petits, fan el dijuni de Sant Llorenç, que consisteix a no menjar res cuit ni amb cap instrument que haja tocat foc, curen de cremat. Però jo, sense haver fet aquest dijuni, ho cur tot.

-I ningú no vos ho ha ensenyat?

-No m'ha ensenyat ningú, jo sé tot el mecanisme de la persona humana, tots els nirvis. i sé on han de tocar per curar un mal de queixal, un mal d'espatlla...

-Des que exerciu de curandero sempre heu emprat el mateix mètode?

-Sí, i sempre amb els mateixos resultats. Bé, a les morenes les lleu amb uns «Polvos» que me duen de l'estranger. També em servesc d'herbes mesclades i de l'herba santa, que només la conec jo. No fa gaire que amb l'herba santa vaig llevar a una do-

na de Felanitx quaranta pedres i n'hi havia com un pinyol d'oliva.

-Creis que per curar influeix més la fe o el mètode?

Jo crec que el pacient que ve a una persona com noltros ho fa més per la fe. Als pacients, no els he exigit mai tants de doblers, sempre m'han donat allò que han volgut.

GENT CANSADA DE METGES

-I creis que hi ha gent que ve a vós com a darrera possibilitat?

-Sí, molta gent ve aquí quan està cansada d'anar de metges, vénen aquí com a darrera possibilitat.

-La clientella, és just de Lluçmajor?

-No, tenc clients de Lluçmajor, Sa Pobla, Muro... De Pollença, principalment, en tenc molts. Fins i tot de Sevilla. Vaja, en tenc de molts de pobles i això és que un client ha duit un altre.

-Hi ha molta gent que desprestigia el vostre ofici?

-Bé, jo vos diré una cosa, i és que un que no té poder per curar i no en sap, es tira terra a damunt, i això és un mal per als qui curen. Però, fotre! aquesta feina nostra és fer bé i no miris a qui, perquè moltes vegades un s'estimaria més anar al cafè en lloc de quedar per aquí. A més, això és una cosa que s'ha de sebre, és sobrenatural, jo crec que hi ha una mà poderosa que mos empeny...

-I és un poder exterior controlable?

-Sí, el puc controlar fins al dia de la meua mort. Jo m'he trobat amb malalties que no sabia com les havia d'agafar i em jec cinc minuts i la mà poderosa ja s'ha posat damunt jo.

PREVEURE PLUGES I CALABRUIXADES

-També podeu preveure coses que vendran, amb el vostre poder sobrenatural?

-Sí, jo més o manco puc preveure si ha de ploure o ha de fer calabruixades, però no tenc els estudis necessaris. De totes maneres, jo sent que m'ajuden.

-Es pot dir que el curanderisme cura tot allò que la medicina no pot arreglar?

-Sí, jo crec que sí. A més, la medicina va començar damunt les coses que gent com noltros va escriure. I no vos penseu que jo tengui res en contra dels metges, per exemple estic molt agraït de D. Joan Salvà de la Creu Roja.

-També utilitzau l'herboristeria?

-Sí, jo trec 80 o 90 carnets de cotxe cada any amb uns tranquil·litzants, unes patates que són un poc més petites que una ametlla. Ara deu fer dues setmanes que vaig anar a comprar-ne un quilo a Plaça i me van dir «Això no pot anar per manco de 50 pts» i jo els en vaig donar 100 i els vaig dir, com per befa «Jo en faig pagar quatre-centes de cada una»,

però no és ver, les me donen perquè les me donen... També amb aquests tranquil·litzants som tret arquitectes i apotecaris. En quant a herbes hi ha l'herba santa, l'herba de sant Joan, uns «polvos»... Totes aquestes substàncies, mesclades o totes soles, donen efectes diferents.

-I tot és de Mallorca?

-No, els «polvos» els me duen de Venezuela, i les herbes, les me va ensenyar un pastor, un home amb qui vaig fer feina. Gràcies a aquest pastor ara conec 71 herbes.

L'amo en Julià és un home molt simpàtic que acull a ca seva tothom qui el va a veure. Té un ca negre que pareix de bestiar, però que no ho és; li duen Tor i està molt ben ensenyat; per exemple; quan l'amo li mana que doni besades als visitants, no s'ho pensa dues vegades i envesteix a donar llepades. L'amo en Julià comentava que abans l'enviava a comprar a la botiga, però ara ja no l'hi envia perquè l'animal passava davant tota la gent i llavors les madones protestaven i se queixaven.

Joan Contestí
Miquel Mascaró
Pere Francesc Torrens

No vagis a la mar a encomenar les penes

Quan en les assolellades tardes de l'estiu l'il·lús copista, estès sobre l'arena daurada de la platja amb el cos untat d'oli protector o condiment de graellada humana, escampava la vista macilenta per les blavors verdoses de la nostra Mediterrània les seves orelles brunzien del zumzum indefinible de la Babel mallorquina que són les zones costeres nostres durant la temporada alta de l'estació estival. Una mescladissa de mots de tota mena i faisó barrejats amb músiques enllaunades a les guinguetes de les nostres cales i arenals. I com que el copista conserva (encara que molt endinsada) una espurna d'optimisme joguinejava tot intentant d'agrapir algun fragment de conversa, unes frases o fins i tot uns mots escadussers en aquella llengua que el cronista Muntaner evocava com el "Pus bell catalanesc del món". El copador de llistes intentava una mala imitació d'aquell Antonio Machado que sabia entretenir-se en distingir "las voces de los ecos" parant esment tan sols a "entre las voces, una". Però era en va, no hi ha remei, sembla que la nostra llengua no va a la platja durant l'estiu. El copista pensava si el català de Mallorca devia haver partit cap a Europa en un "charter" organitzat per qualque "tour operator" ibèric (per sort seva el copador mensual no és afectat d'"snacks" i similars i així no perillà el seu equili-

bri lingüístico -estival davant l'esgarrifosa realitat de la retolació de tavernes, restaurants, xibiús, comerços i entitats diverses de les zones turístiques, que diuen que són nostres).

Evidentment, no calia opció alternativa: si el copista anava a mar havia de revestir-se de la moral d'aquell "pescador de canya, que menja més que no guanya". En conseqüència i com a conhort era inevitable cercar refugi en la contemplació del paisatge (esquivant murades humanes) i el gaudi de la frescor de les aigües salobres i lluminoses de Mallorca (abstracció feta de pol·lucions orgàniques o no). La mar doncs se'n duia la palma i l'agror de la boca (ja és sabut tanmateix que "amb bona mar

tothom és mariner"). Era ben humà, dins tal ambient, que el cercador de paraules quan retornava a casa seva no pogués estar-se de furonejar entre els papers malmesos de LA RACONERA i anotats termes relatius a la mar i a les embarcacions (no oblidem que no intentem un estudi rigorós sino d'orejar alguns mots col·loquials d'ús freqüent, i endemés del peix n'hem parlat mesos enrere).

Abans d'entrar "en calentor" anotem una curiositat: a una frase com "Hi havia la mar de gent" el modisme "La mar de" és ben segur que el pronunciam com en castellà (LA MAR DE GENTE) en canvi, a "Vaig a nedar a la mar" juraríem que "la mar" es pronuncia correctament en català (la a de "la" és una e neutre i la -r- de "mar" no es pronuncia).. No us sembla ben absurd...? Idò alerta mosques!

Amb la lectura de la llisteta de termes relatius a la mar una reflexió se'ns acut: el grau d'empobriment general en què es troba la nostra llengua es dona, en el camp del lèxic, a un doble nivell: el dels castellanismes i el de la utilització només de les paraules que s'assemblen més al castellà (amb el conseqüent deus i d'innombrables sinò-

nims que, sense esser cultismes o pedanteries manifestes, eren ben vius fa pocs anys). Encara més, diríem que pel que fa als barbarismes, actualment fins i tot més que als castellanismes tradicionals sentim a cada moment una munió de paraules castellanes sense la més mínima adaptació al català. Això denota una deixadesa i un perill d'engoliment de la nostra llengua per part de la seva cuina castellana que avança a marxes forçades i sense treva. Per a exemplificar breument aquesta doble afirmació ens detindrem uns moments en dues lleugeres anotacions:

Primera: vegeu al "Diccionari de Sinònims i Antònims" de S. Pey la pluralitat terminològica que ofereix la paraula vaixell:

"Atuell, bóta, receptacle, obi // Nau, navili, bastiment, embarcació, lleny, bord, carraca, galera, galió, pailebot, paquebot, vapor // Cruer, destructor, corbeta, fragata, torpediner, guarda costes, escampaviles".

Això no és obstacle perquè tots nosaltres tinguem el mal costum d'anar a la Península en BARCO!

La segona fa referència al castellanisme FLETE (i naturalment als seus derivats i parents): la paraula

La direcció de Ca'n Tià Taleca té l'honor d'oferir-los els seus serveis per a casament, comunions i demés banquets en els seus nous salons.

Per a informació dels menús

Ca'n TIÀ TALECA

Restaurant

Tel. 660279

mallorquina corresponent és **noli o nòlit** (DCVB: "allò que es paga pel dret de transportar passatgers o mercaderies amb un vaixell"); algú dirà: vaja quina parauleta que ha anat a triar el desfeinat copiallistes, això és cercar cinc peus al moltó !Segurament aquest puntós i primfilat personatge reconeixerà com a ben mallorquins i més vells que el pastar els refranys "**Barca aturada no guanya nòlits**" (que per deformació popular ha donat la variant "...no guanya oli") i "**Entre mariners no se paguen nòlits**" i ja està tot dit.

Arribats en aquest punt comença l'hora de pensar a cloure la garlada d'aquest mes perquè el temps passa una cosa de no dir (encara que si hem de seguir en Cançoner la qüestió del temps és molt relativa?

"Temps hi ha que mai arriba,
i temps que arriba i no passa,

i temps que matem sa caça i temps que l'aga fen viva"...
I al lector, com al copista, sempre li queda el recurs de fer seu el consell d'aquell glosador vell que reivindicava amb tota raó i gràcia el seu dret a esmerçar el seu propi temps en allò que ell considerà més grat:
"Se perden naus i galeres, se perden enteniments, se perden ciutats i terres; no es res que jo perdi es temps")

Així doncs, per acabar de pressa (i per fer ver allò de que "Mariner enamorat, tot el viatge ha frissat") anotarem dues parelles de mots que cal recordar:
la xarxa: aparell fet de malla, per apesca especialment.
el ret: bossa de malla per a recollir els cabells.

ona: onada; moviment vibratori
onda: perfil sinuós
Endavant i "**Bon vent i barca nova**"!

Barbarisme forma correcta

Acantilat	precipici, penya-segat, estimball
Acorassat	cuirassat
Almirant	almirall
Almirantasc/tasgo	almirallat
Ancalar	ancorar
Arxipièlago	arxipèlag
Astiller/ero	drassana
Babor	babord
Bahia	badia
Balsa	rai
Barco	vaixell
Barlovent	sobrevent
Bordejar (anar per la vorera)	vorejar
Bordo (a...)	a bord
Botadura	varada
Botar (una nau)	varar
Busso	bus
Cabo	cap
Camarot	cabina
Contraalmirant	contralmirall
Contrabando	contraban
Crucero	creuer
Desembarcadero	desmbarcador
Dique	dic
Embarc	embarcament
Embarcadero	embarcader
Escollera	escullera
Escollo	escull
Estela (camí marcat a l'aigua pel timó)	au (masc)
Estribor	estribord
Falutxo	falutx
Faro	far
Farolero	fanaler
Fletar	noliejar
Flete	nòlit
Fondo (subs)	fons
Galeón	galió
Golfo	golf
Grumete	grumet
Isla	illa
Isleño	illenc
Lanxa	lanxa
Marejada	maregassa
Marino	marí (adj./Mariner (subs.) Màstil . . . . .arbre (de la nau) Mediterrà . . . . .mediterrai Mediterràneo - A . . . . . mediterrani—ània Navier . . . . .navilier Navio . . . . .navili Obenque . . . . .obenc Obenquillo . . . . .obenquell Océano . . . . .oceà Pairo (estar, posar-se al...) . . . . .paire Pèrtiga... . . . .perxa Plaia . . . . .platja (mall. "Plaja") Red . . . . .xarxa Rompeolas . . . . .escullera Sarpas . . . . .salpar Submarino . . . . .submarí Tonelatge . . . . .tonatge Tormenta . . . . .tempestat Torpedejar . . . . .torpedinar Torpedo . . . . .torpede Trinquetilla . . . . .trinqueta Vclero . . . . .veler Vice-almirant . . . . .vice-almirall

Agost 84

"la Caixa"

CAIXA DE PENSIONS

LLUCHMAJOR

ESPORTS LLOMPART

Esparidenyeria

GRAN VARIETAT D'ESPARDANYES, PRENDES ESPORTIVES I ARTICLES DE PESCA

C/. S'Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

Materiales Construccion

Amengual

DISTRIBUIDOR DE CAOLITA

ALMACEN
Ronda Migjorn, 154
Teléfono 6C 09 59
LLUCHMAYOR (Mallorca)

El grup municipal d'UM ha sofert una nova baixa. Aquesta vegada ha estat la regidora Joana M. Nadal la qual, per motius personals, va presentar la dimissió del seu escó. Curiosament, poc a poc, i per una circumstància o altra s'enregistra un estrany fenomen en el partit del senyor Albertí: Dins el seu grup municipal, uns van caient eliminats però els supervivents corresponen als elements procedents de l'extingida UCD (deu ser casualitat?).

***

Les anàrquiques construccions de foravila prossegueixen sense que se divisi una solució al problema. Després del famós Ple que va abordar aquest tema de les obres il·legals i que va acabar com "sa procesó de sa moxeta", tot continua ben igual.

D'aquesta manera, podem veure edificacions amb les teules vermelles o de color taronja; cap xaleter no fa cas a les denúncies o avisos dels responsables municipals. Per ventu-

ra estan segurs que el Consistori no prendrà cap decisió, o qui sap si varen ser els únics que varen entendre el discurs dels portaveu d'UM en aquella sessió plenària.

***

Es mussolet, que és més viu que un covo d'atalxa, ha sabut que es senyors regidors "Public relations" d'es nostro Ajuntament han pres es gust an es sopars i dinars tant a reunions d'entitats públiques com a cases particulars. I així és normal veure'ls a S'Estanyol preparant es proper Pregó de Fires. O tal vegada intentent fitxar es pregoner de cara a ses pròximes eleccions municipals?

***

Sembla que l'equip de futbol de la Plaça del Sabater, el CF LLUCMAJOR, s'ha desxondit molt. No ha perdut el temps i a l'hora d'aconseguir un nou entrenador s'ha decidit pel regidor Biel Rigo.

Això se diu un gol

de despatx, perquè ja me direu si no serà l'entitat esportiva que tindrà més bo a l'Ajuntament. Per ventura, Llucmajor es convertirà en la primera ciutat o municipi de l'Estat espanyol que tindrà un "regidor-entrenador".

***

I es príncep no va venir a S'Arenal; i això que ho havíem anunciat a primera plana. Tothom preparat, fins i tot sa banda de música... Ve fer pitjor que es seu repadrí, n'Alfons XIII l'any quatre, quan desembarcà an es Mollet des Torrent de s'Algar per anar a visitar sa fortificació d'Enderrocà. Com que va partir com un llamp i tots quedaren boca badats, li feren aquesta cançó:

Quan el rei desembarcà a sa punta des Mollet va prendre es carruatget i no se deixà mirar.

***

Mos ha dit es mus-

solet, i ho sap de bona tinta, que un regidor de sa Comissió de sopars sempre esperoneja per sebre qui li ha tirat ses figures i per això "atossiga" es nostros col·laboradors, com més joves millor. Convé recordar-li, a aquest senyor, que pes sistema democràtic és important sebre respectar sa llibertat d'expressió.

***

El dia de Santa Càndida hi va haver beneïda solemne d'una imatge d'aquesta santa per fer-li una ofrena floral.

Diuen d'aqueste imatge de la patrona que es rector va aconsellar que abans de beneir-la li "suavitassin" el pintat dels morros que li havien enflocat.

De totes maneres, vists els resultats tant el falcó com el mussolet hem coincidit: davant la contemplació d'aquesta imatge tan "Kistch" només hi ha dues solucions, o esclafir de riure o escapar de córrer amb un retgior de mort.

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescador, 19 - Tel. 66 02 46
S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

CA'N MATIES
BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES
BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

ECOLOGIA:

per *Xanthium Spinosum*

I ARA?

MES INFRACCIONS URBANISTIQUES

Malgrat les diferents denúncies que s'han fet per la construcció d'aquesta casa, (situada al camí de Sa Torre, just

a la carretera de S'Arenal) per part dels serveis d'inspecció d'obres hi segueixen construint i posant teules vermelles, en contra del que diuen les ordenances.

Nosaltres ho com-

Bienvenidos todos los críticos.

Bienvenidos a cualquiera de los 1.100 puntos de la Red Seat en todo el país. El Volkswagen Passat lo está esperando para que usted lo pruebe a fondo y dé su veredicto. Venga a conducirlo cuando quiera y con quien quiera: aceptamos todos los críticos.

PASSAT C.I. 8 72 KM/H 1.5. 4 90 KM/H PASSAT GLS 188 KM/H 6.31. A 90 KM/H PASSAT VARIANT TURBO DIESEL 132 KM/H 4.91. A 90 KM/H * OPCIÓNES OPCIONALES

Red Seat. La garantía más fuerte.

Passat: precio matriculado: 1.323.676 ptas.

Volkswagen Polo

Dale marcha

Polo 1100: precio matriculado 729.639 ptas.

Polo 1300: precio matriculado 837.125 ptas.

Rubí Automóviles Lluçmajor, S.A.

Cra. s'Arenal, s/n - Tel. 66 02 34 - LLUCMAJOR

C/. Terral, 4 - S'ARENAL

prenem. Creim que poden tenir molts de motius que justifiquin això que fan. Per ventura saben que quan el Col·lectiu "Sa Marina" va presentar més de 400 firmes al darrer consistori no democràtic per a que fes complir les lleis en les edificacions al camp, l'actual batle (aleshores regidor d'agricultura) va dir que no veia amb mals ulls que es fessin cases, que això era positiu, ja que a finques que estaven abandonades hi sembraven tarongers i altres arbres i els feien produir.

Si el Senyor batle no ha canviat d'opinió, qui ens ha de dir res?. La qüestió és de sembrar 4 tarongerets per "produir riquesa agrícola".

També podria ser que fossin els únics que entengueren (malgrat que tots els llucmajorers ens ho ensumarem) el que volia dir el Sr. J. J. Mestre quan, com a portaveu de UM va llegir i rellegir el seu comunicat sobre el tema de la possibilitat de tomar allò que estava fet il·legalment i no es podia legalitzar.

O també podria ser que tinguin notícies del gran interès que posa en fer complir les ordenances i la gran capacitat que desenvolupa el qui tantes passes i pressions va fer per ocupar el càrrec de tinent de batle d'urbanisme, càrrec que corresponia al seu company de partit, al qual va marginar per tal de fer tot quant pogués "pel bé del poble".

esports

C.D. Espanya

COMENÇA L'HORA DE LA VERITAT

La pretemporada ja s'acaba, ha quedat en- rera un mes d'agost on els torneigs i amistosos s'han succeït "a go-go" per tota la nostra illa en vistes a una posada en marxa dels equips que competiran d'una manera oficial ja en aquest mes de setem- bre.

Pels que es refereix al CD ESPANYA podem dir que le proves també ja han quedat en- rera i en Miquel Sacares ja comença a tenir un onze perfilat encara que no hi són tots els que es- tan ni estan tots els que són, perquè segons paraules de l'entrenador, falten homes com en Magí Fer- rer, Jaume Vich, Vicens Juan, Tomeu Sbert, Joan Oller i Bernat Vidal que sense cap dubte i per poc que s'ho proposin són titulars indiscutibles i la realitat és que a l'ho- ra d'escriure aquestes lí- nies, encara no n'hi ha cap d'ells que s'hagi in- corporat al Club. D'al- tra banda, tenim el cas d'en Mateu Roig que si bé ha realitzat tota la pretemporada dins el quadre espanyista, per- tany encara al C.F. LLUC- MAJOR però sembla que

l'acord entre ambdós clubs arribarà prest.

LA PRETEMPORADA

Començaren els partits amistosos d'agost amb la disputa del Tro- feu "Baró de Vidal". El primer partit, dissabte dia 11, enfrontà el CD Montuïri i la UD S'A- renal i va acabar amb la victòria dels primers amb un clar 4-1. D'aquesta manera, el dia 12, festi- vitat de Santa Cànida jugaren la final montuï- rers i espanyistes i aca- baren els 90 m. regla- mentaris empatats a 3-els gols de l'Espanya marcats per Salvà, Monserrat i M. Mas i se va haver de ti- rar des del punt de pe- nalti guanyant els amfitrions quan trans- formaren els cinc per quatre dels rivals i s'ad- judicaren la Villena edició del trofeu.

Després es va jugar "EL Ciutat de Llucma- jor" que com sabem es juga al camp d'A. Ros- ses de S'Arenal. La pri- mera i única confron- tació, ja que al perdre, no es va jugar la final, va ser contra el Son Sar- dina, equip recent asc- endit a 1a. Regional i

en el que figuren homes coneguts com l'expes- panyista Josep Ma. Pons i l'ex-arenaler Patrick, entre d'altres. Idò si, aquest equip fet a base de "cops" de talonari, encara que d'inferior categoria que els blaus va ser capaç de vèncer els al.lots d'en Sacares per 2-0.

El següent amistós va ser a Montuïri a l'a- nomenat "Torneig de la Llum" ni més ni manco que contra la UD Porreres que milita a IIIa. Div. Nacional. Aquí els nostres representants es tragueren l'espina i vèncerent tota justí- cia per 1-0, gol aconse- guit per S. Feliu.

Dos amistosos més,

el primer dels quals es va jugar Santanyí (dia 24) i el segon amb el Cam- pos i perdé de 3-0, la final del "Torneig de la Llum", anunciat per al dia 30 però del que no tenim notícies al tan- car l'edició d'aquesta revista.

Acabarà així el mes d'agost i prest començarà l'hora de la veritat.

I res més, que Déu reparteixi sort com es sol dir als mitjans tau- rins i ja que parlem de festa Nacional que el brau no agafi despre- vengut el "torero" (CD ESPANYA) ja que tenim por que aquesta tempora- da hi hagi molt per li- diar.

Joan Quintana

PERRUQUERIA

FINA

C/. D'es Vall, 49

FOTO CLAR
Perfumeria

Reportatges, Fotos d'estudi
carnets. . .

OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFQUES
VENDA DE CARRETES. . .

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

RETAILS ESPORTIUS

Després d'uns quants d'anys d'entrenador, sembla ser que en Toni Vidal, aquesta temporada descansarà. Ignoram els motius (voluntaris o forçosos) però per a nosaltres és sense cap dubte un dels més capacitats i seriosos del poble.

Se diu que l'Ajuntament, vista la quantitat de forats del sòtil del Poliesportiu, ha decidit el seu adobament. Desitjam que el remei sigui més consistent per així estalviar-nos feina i doblers.

***

Els equips de III Divisió (potser també provincial) i Juniors de Bàsquet no perden el temps a l'hora d'entrenar.

Conscients que la condició física és imprescindible s'han assessorat i no fu-

gen dels quaranta minuts de resistència, just, just, el temps d'un partit!

***

L'intent de no participar amb equips femenins de base a les competicions de bàsquet, pareix que no ha caigut bé a més d'un i per demostrar-ho volen fer anques enrra al pagament de les quotes de socis. Estam segurs que la cosa se reconsiderarà.

***

En Llorenç Calderón i en Jaume Paniza, en Miquel Bujosa i en Joan Pérez, en Jaume Manresa i n'Ernest Tallón, entrenadors de Juvenils, Infantils i Alevins, respectivament, estan molt il·lusionats amb la seva tasca ja que tenen la responsabilitat de formar les futures promeses del nostre futbol.

MANRESA

C.F. LLUCMAJOR II REG.

A. Miras i Ll. Carbonell - Jugador del CF LLUCMAJOR

Com a conseqüència de la nefasta actuació (a nivell esportiu i directiu) de l'anterior temporada, el C.F. LLUCMAJOR haurà de lluitar a la II Regional a partir del proper setze d'aquest mes. Dissipats ja els temors de la desaparició del club de la Plaça del Sabater, es tornarà envestir amb la il·lusió de sempre, de tots els que formen l'entitat, per aconseguir el màxim dins una categoria que, a primera vista, sembla assequible de cara a les màximes aspiracions del club.

El cap responsable a nivell directiu és en Ramon Peset (president) i a nivell esportiu en Gabriel Rigo (entrenador). Quant a jugadors podem dir que exceptuant les absències d'en Miquel Bauçà (servei militar) i d'en Mateu Rigo (traspasat al C.D. ESPA-

NYA), els altres són els de sempre a més de les incorporacions d'en Joan Comino (C.D. Campos), d'en Rafel Sampol (C.D. Ses Salines) i pot ser que finalitzat l'estiu, s'integrin altres elements de vàlua.

A hores d'ara encara no s'ha disputat cap encontre de preparació, però els ritmes d'entrenament segueix el seu curs de tres dies per setmana, si bé més endavant, es reduiran a dos.

A darrera hora s'han fitxat en Bernat "Piu" i en Baltasar Cardell, procedents del C.D. Espanya com a contrapartida de la baixa d'en M. Roig.

Esperam que enguany hi hagi pocs contratemps i la lliga sigui més lleugera que en passades temporades.

Jaume

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS

Informació: 66 03 17

PER UN BON LLACAT DE PORTES
I MOBLES DE CUINA,
RECORDAU:

JOIERIA - RELLOTGERIA
COMPOSTURES

Born, 7 Tel. 66 02 75

Olegario
TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL

EL I CAMPUS D'ENTRENAMENTS A LA PORCIUNCULA

Amb l'assistència de 36 joves i prop de deu entrenadors van transcórrer, de l'1 al 10 d'agost, deu dies d'entrenaments de perfeccionament tècnic i físic per a millorar el rendiment dels al·lots a la propera temporada de bàsquet. La intenció d'aquest campus ha estat la promoció del bàsquet de base, per això només podien participar-hi al·lots fins a catorze anys.

Per què fos possible ha estat imprescindible la col·laboració de l'Ajuntament de Lluçmajor, la Conselleria d'Educació i Cultura, "Banca March", "Sa Nostra", amb material esportiu, els Pares Franciscans de la Porciúncula amb la cessió de les instal·lacions, tant esportives com dormitoris, i per descomptat el Club Bàsquet Lluçmajor amb el seu interès a l'organització.

Joan B.

EXIT DEL V SEMI-MARATHON SANTA CANDIDA 84

Com ja és tradició a Lluçmajor, el dissabte dia 11 a les 9,30 del matí es va celebrar al Semi-marathon Santa Cándida, el qual ha cobrat molt de prestigi en el món atlètic balear, degut principalment a la seva serietat, bona organització i també als bons premis (la dotació en trofeus d'aquest any ha estat d'unes 250.000 ptes) a més de la degustació de "donuts" i de productes "La Casera". Però els principals patrocinadors han estat l'Ajuntament i Dn. Joan de Vidal.

El guanyador absolut fou Francisco Cámara (Palma) en la categoria Senior, seguit del 2-JJ Lobo ("B. Oliver") i 3-Pere Cortès (Hermes)

En la categoria Infantil masculí: 1-a Peña Picó ("Joan Capó"), 2-B. Ginard Salom (Palma) 3-J. Rexach Martín (Hermes) i el primer guanyador local, M. Montalvo Camps.

Infantil femení: 1-Carmen Raja (C. Sòller)

2-C. Juan (Sant Joan)
3-C. López ("J. Capó")

Aleví masculí: 1-J Pérez ("Mediterrani") 2-M. Bennàsser ("J. Capó") 3.-Vives (Pollença) i el primer local, G. Sacares García.

Aleví femení: 1-J. Serra (Pollença), 2.C. Rullan (Sòller), 3-M. Alzamora (Sant Joan) i la primera local, M. Magdalena Noguera Cantallos.

Jovenil masculí: 1-T. Torrens Gili (Sòller), 2-J. Lluís Bernat (Sòller) 3-T. Terra (Santa Maria) i el primer local, Rufino Atenza Peset.

3.-Antònia Hisado (Campos).

Senior femení: 1-A. Oller (Hermes), 2-M. Sánchez (Hermes), 3-T. Torres (Hermes) i la primera local, Pilar Guille Fernández.

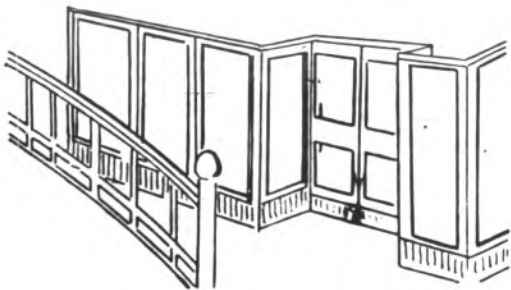
Veterans masculí: 1-R. Walschar (Bèlgica), 2-A. Caballero (Filípides) 3-B. Martínez (B. Oliver) i el primer local, V. Caldés Torres.

Joan B. Garau

La Palmera
es fasser

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCHMAJOR - Mallorca

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS

ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI

S'ARENAL I L'ESPORT

Tomeu Sbert

CAMPIONS D'EUROPA

Els regatistes arenalers Miquel Sánchez - Cuenca i Ferrand Torralba es feren proclamar campions d'Europa, "classe 420" en les proves organitzades precisament pel Club Nàutic S'Arenal per delegació de la "Federación Española" i ajuda de la Balear.

Sánchez - Cuenca i Torralba tenen ja un important historial, tant dins Espanya com a l'estranger. Aquesta victòria final de fa dues setmanes ha estat la consolidació d'una tasca sacrificada però altament victoriosa. ¡Enhorabona!

I ja que parlem de regates i regatistes, direm, que a part del títol europeu, els dos citats aliats al Club Nàutic S'Arenal, també en-

guany han lograt esser campions de Balears i després d'Espanya. Per altre part en Toni Ferrer logrà fa pocs dies el títol nacional de "Classe Finn" i en el mes de juliol era en Josep C. Frau el que aconseguia la mateixa cota en la "Classe Europa".

Altres arenalers aiximateix lograren el títol de Balears, són ells en Felip Company en TDV lleugers i en pesats fou en D. Abel mentre que el mateix Josep Carles Frau aconseguí l'"Europa" idènticament que en Ferrer en "Finn", respectivament.

EL "CIUTAT DE LLUCMAJOR" PER UD ARENAL

El "Trofeu Ciutat de Llucmajor" fou entregat al capità de l'UD Arenal, entrega que efec-

tuà el batle Antoni Zanoquera. L'equip de Josep Rubio triunfà en la final del Son Sardina després d'acabar el partit en el resultat de 2-2.

L'UD Arenal alineà a Tino: Escandell, Rodri, Morillas, Alemany, Salas, Riutort, J. Luís, Ruiz, Pons, Cano. (Roberto, Navarro, Fernando).

Arbitrà el col·legiat Villalba ajudat per López i Armanto.

Els dos gols arenalers foren marcats per Riutort i Ruiz.

En les eliminatòries el Son Sardina derrotà a l'Espanya de Llucmajor per 2-0 mentre que el S'Arenal triunfava del Sant Jordi també per 2-0.

El màxim goleador fou en Paco Ruiz i el millor àrbit en Ripoll, trofeus de Damià Sastre i Sit-Pat.

DIA DE LA VELA

Durant els caps de setmana del mes d'agost s'han celebrat en les aigües de la badia arenalera, les diferents proves de les regates del denominat "Dia de la Vela", que reuneix una participació molt abundant. Se celebren regates de totes les categories i en el proper número de la nostra revista oferirem els respectius triomfadors i millors classificats.

I TORNEIG JOVENIL PLATJA DE S'ARENAL

Ens alegrem que l'UD S'Arenal al convocar un torneig de futbol juvenil li doni el nom de platja de S'Arenal. I és que ja està bé de dir platja de Palma. ¿O no?. Els equips participants són el Pairòquia Arenal, España de Llucmajor, La Porcíncula i Collerenc.

Les eliminatòries foren perdudes pel Porcíncula amb l'Arenal 3-1 mentre que l'Espanya perdia amb el Collerenc per 2-9. La final l'han de jugar el dia 2 de setembre l'Arenal contra el Collerenc, en el "Camp Roses". Organitza U.D.Arenal i donen trofeu l'Ajuntament de Llucmajor, Auto Radioméjico, Verdres González i Sit Pat.

CLUB PETANCA S'ARENAL

El Club Petanca S'Arenal triunfà en el "Trofeu Santa Càndida 84" de Llucmajor. organitzà el C.P. Son Verí i es compta amb col·laboració de l'Ajuntament i el deportistes Bernat Pou entre altres ajudes. La tripleta triomfadora fou Cava, Morro i Arbona mentre que Torres I, Torres II i Velasco foren sub-campions.

Un sol
fi:
Mallorca.

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

LLUCMAJOR
Taller BERTON
Carr. Campos s/n.
Tel. 66 08 92

PALMA
Auto Freno Oliver, S.A.
C/ Aragó, 138
Tel. 27 82 46

1 año Garantía.
Kilometraje ilimitado

Entre noltros

NAIXEMENTS: 8

- Miquel Angel Barceló Munar, fill d'Antoni i Joana Maria, nasqué el 22/7.
- Raquel Rojas Rojas, filla de Miquel i Maria del Carme, el 30/7.
- Rosa Monserrat Amengual, filla d'Antoni M. Lourdes, va néixer el 2/8.
- Rodolf Suen Jappe Gómez, fill de Rudolff i Araceli, el 2/8.
- Anna Maria Sáez González, filla de Joan i Clotilde, el 5/8.
- Lluís Puigserver Vaquer, fill de Pere i Antònia, nasqué el 12/8.
- Pere Xavier Pedregosa Martínez, fill de Pere i Concepció, el 18/8.
- Jaume Pocoví Pons, fill de Mateu i Catalina A. dia 20/8.

MATRIMONIS: 7

- Joan F. Ogazon Marí i Manuela Martínez Líndez es casaren a S'Arenal el 14/8.
- David Frederick Baynes i Christine Mary Smith es casaren al Jutjat de Pau el 3/8.
- Guillem Joan Francesc Pizà Rosselló i M. Isabel Lluçia Tomàs Ruiz, a Gràcia el 6/8.
- Llorenç González Alvarez i M. Angels Raga Hervas, es casaren a S'Arenal el 18/8.

- Joan Lluç Nonell Caballero i Margalida Amengual Pons, a Sant Bonaventura el 18/8.
- Teodor Salvà Garcia i Antònia Rosselló Bonnín, a Gràcia el 22/8.
- Tomàs Alcolea Cuadrado i Anna M. Amengual Pons, contragueren matrimoni civil al Jutjat de Pau el 24/8.

DEFUNCIONS: 5

- Claro Bezares Campos, dia 3/8
- Miquel Contestí Gamundí, el 23/8
- Llorenç Cardell Mulet, el 24/8
- Catalina Monserrat Noguera, dia 24/8
- Concepció Cortès Segura, el 26/8

TORN DE METGES I APOTECARIES DE TORN MES DE SETEMBRE METGES (NITS)

- Dilluns- Dr. Joan E. Carrero
- Dimarts - Dr. Miquel Pons
- Dimecres - Dr. C. Sugar
- Dijous - Dr. Damià Salvà
- Divendres - Dr. M. Armenteras

APOTECARIES

Setmanes:

- De l'1 al 9 - M. Cirera i S. Gamundí
- Del 10 al 23 - M. Pons i J. Mir
- Del 24 al 30 - M. Cirera

Cristaleria Llucmajor
Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats -
Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Teléf. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

**TALLER MECANICO
ANTONIO ROSSELLO**
Navarra, 4 - 6 - Tel. 660928 - LLUCHMAYOR

SERVICIO DE PINCHAZOS
Y NEUMATICOS

Viajes a forfait
Billeteaje aéreo y marítimo
Reservas Hoteles y
Aptos. Turísticos
Turismo Deportivo
Información Turística
Cambio
Change
Exchange
Wechsel
Excursiones
Excursions
Ausflüge

Viajes

spaniela

G.A.T. 1114

DIRECTOR: MIQUEL COLL GARCIAS

Rent a car (con o sin chófer)
Servicios de Recepción
Asistencia
y Traslado

Avda. B. Riutort, 55 - Local 4 (Balneario 1)
Tels. 26 81 00 - 26 86 62 - Tx. 69713 VSPA-E
PLAYA DE PALMA (Mallorca)

Sopa de lletres

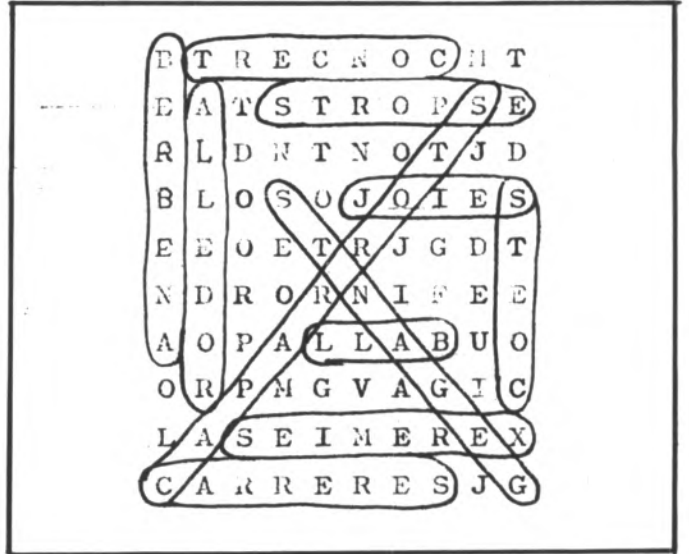
F G H E V C D E R H M
 U T C A M I O Y T I O
 U A U G F D R B J L T
 U F T R I C I C L E O
 Y F B E L U L O T R C
 F C H N N L O T R A I
 U O G B E O E X T O C
 T I S X T U I R P T L
 F V I T R S E V J I E
 B A R C A N L Y A P T
 V D B I C I C L E T A

Deu mitjans de transport

ENDEVINALLA

Ditxosos són els qui poren
 aquí resposta donar
 ¿Voleu-me dir, capellà
 quin arbre en el món hi ha
 que no és nat ni naixerà
 i cada dia s'en moren?

Solucions al núm. anterior

Endevinalla: UN BAUL

Pes forat des moix

Des de fa ja dos estius aquest espavilat fomer té el
 seu "Pàrquing" particular. Senyor Regidor de Circulació:
 Manco sopars i més ocupar-nos de lo nostro. O és que
 qualcú menja coca?

Vet aquí dues fotos, en el temps les separen uns cinquanta anys, en l'espai només uns metres.

Així era i així hem fet s'Arenal; ara triau quin vos agrada més, i recordau allò de treballar amb sa mateixa pedra.

sa teulera

PLANTES D'INTERIOR I EXTERIOR
CENTRES - RAMS DE NUVIA
CORONES
FLORS I PLANTES DE TELA
DECORAM ESGLESIES
ARREGLAM TERRASSES I JARDINS

Carrer Campos 80 - Tel. 66 01 76
Plaça Espanya, 45 - Tel. 66 13 59

CERAMIQUES, VIMET, VIDRE
I PECES DE FANG

Maderas Framon, s.a.

ALMACEN Y OFICINAS:
Ctra. Lluçmajor-Porreras, Km. 1
Teléfono 66 08 37
LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:
Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05
MANACOR

ELECTRICA

Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

Continuant els habituals serveis de:

Instal.lacions elèctriques
Servei Tècnic

Sistemes d'alarma i seguretat anti-robo
Instal.lacions d'energia solar

També li ofereix la nova tenda situada al Carrer Sa Fira, 3
on hi podrà trobar:

- ELECTRODOMÈSTICS
(PHILIPS - NEWPOL - FAGOR - PANASONIC - SHARP - etc.)
- ARTICLES D'ELECTRICITAT EN GENERAL
- OBJECTES DE REGAL
- LLISTES DE NOCES

Panasonic

VIDEO CLUB

On podrà triar entre més de 1000 títols de les més recents
novetats de pel.lícules originals i legalitzades

Sa Fira, 3 (Abans. Galeria Moderna) - Tel. 661901

LLUCMAJOR

Destilerias Reunidas S.A.

**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

Ca'n Pau Salvà

- *ELECTRODOMESTICS
- *INSTAL·LACIONS
- *REPARACIONS

ESTABLIMENT

S.C.L.

EN VIDEOS I TELEVISORS
APROFITAU LES DARRERES
OFERTES D'ESTIU

*ERMERSON	*ELBE - SHARP
*PHILIPS	*TELEFUNKEN
*THOMSON	*SIEMENS
*SONY - BETAMAX	*SANYO

SERVEI TECNIC PROPI

*BOTIGA: C/. Bisbe Taixaquet, 24

*TALLER: C/. Weyler, 1
Tel. 66 01 04 - 66 02 55
LLUCMAJOR

CONSUMIGUEM COSES NOSTRES

**AQUEST ESTIU:
GELAT
AMB
ENSAÏMADES**

LLUCMAJOR
C/. Major, 79 - Telèf. 66 09 45

Ca'n Paco II
C/. Cardenal Rosell, 48 - Tel. 66 12 52